

SOCIETAT LA BISBAL D'EMPORDÀ - 16 febrer 2014 2.00 h

PATRIMONI LOCAL

Comerç tradicional amb bona salut

- La ferreteria Can Gispert de la Bisbal compleix enguany 150 anys des que Josep Gispert Pericot va obrir el negoci
- Cinc generacions l'han sustentat trobant solucions als problemes domèstics dels bisbalencs

La Montse, amb en Lluç, i l'Enric i la Rosa, els seus pares MANEL LLADÓ

JOAN PUNTÍ - LA BISBAL D'EMPORDÀ

El comerç tradicional està passant-les magres. Fins a 2.245 botigues van tancar les portes a Catalunya al llarg de l'any 2013. En aquest context, que n'hi hagi un –amb mala salut de ferro– que compleixi 150 anys té, ara mateix, un valor incalculable: Can Gispert de la Bisbal, un botiga peculiar situada

El besavi de l'actual-proprietari va pagar 4,138 escuts d'impostos a l'Ajuntament el 1864

al carrer Canonge que tot foraster manetes disposat a instal·lar-se a l'entorn de la capital de l'Empordà es fixa com un dels seus dos referents. L'altre: una llogarret centenari –el més antic de la vila– de valor incalculable, Can Far-

reny, una drogueria imprescindible, del carrer de la Riera. Un element comú a tots aquells que han passat per Can Gispert, bisbalencs de tota la vida i nouvinguts, és que, per anar-hi, cal tenir paciència. Tot es fa a consciència, a poc a poc. Escoltant el client. “No ens limitem a vendre. Donem consells i, si cal un cop de mà, ho reparam sobre la marxa. Ho vaig aprendre del meu pare i el meu oncle”, explica Enric Gispert, el cap visible de la cinquena generació Gispert al capdavant d'un servei públic que ja resolia problemes domèstics als bisbalencs el 1864. Són 150 anys de ferreteria *tradicional*, ara amb l'Enric, Rosa Ametller, la seva dona, i, cada cop més, l'empenta de la seva filla Montse, el relleu natural.

Josep Gispert Pericot, el besavi de l'Enric, va pagar 4,138 escuts de contribució a l'Ajuntament del poble l'any 1864. S'acabava de convertir en l'engendrador de la nissaga dels Gispert ferraters. A ell s'atribueix, per exemple, la gàbia de ferro que culmina el campanar de l'església de Santa Maria a la Bisbal. Gispert Pericot és a l'origen de les cinc generacions que han solucionat els petits maldecaps domèstics durant aquest segle i mig.

No sempre ho han fet al mateix local; sí, però, en una vintena de metres de diferència. Aquell primer ferrer (serraller, especialista en panys i claus) anomenat Gispert es va instal·lar al petit carrer de l'Alta Riera. El 1871, se sap que la botiga tenia sortida al carrer Cavallers i, amb el nom actual Ferreteria Gispert, apareix ja cap a l'any 1914, als papers rescatats per Enric Gispert de les golfes de casa i cedits fa uns anys a l'arxiu comarcal, com a situat a la plaça de la Llibertat, a la mateixa zona actual. A principi de segle, el negoci ja estava en mans de Josep Gispert Climent, fill del fundador.

El 1927, el capítol de la segona generació va morir i la vídua, Enriqueta Pibernat, mare de sis fills, es va fer càrrec de la botiga. Del 1927 al 1963, amb la Guerra Civil pel mig, la vídua de Gispert Climent va tirar endavant el negoci. Eren anys durs i complicats, època d'amagar material per evitar confiscacions.

Fa prop de 50 anys, Enriqueta Pibernat va deixar, en morir, el negoci als seus fills Joan i Enric Gispert Pibernat. Van ser 23 anys de negoci, amb moltes mans ajudant un negoci familiar en què tots posaven una mica el coll. Anys que l'actual propietari, fill d'en Joan, recorda com els de divendres sense escola. “Em tocava venir a la botiga a vendre puntes. Els dies de mercat hi havia feina per a tots”, explica orgullós. L'Enric va compartir el negoci amb el seu oncle del 1986 al 2000. Aquella botiga era un local caòticament ordenat, peculiar, impossible de sortir-ne sense fer-te la pregunta retòrica obligada: “Com s'hi poden entendre?”

Al mateix solar, deu metres més enllà, per Sant Joan farà deu anys que es va obrir el nou local. Res a veure amb aquell caos encantador, però la mateixa efectivitat i preocupació de sempre pels problemes domèstics. Un espai físic on han confluït el comerç i la cuina tradicional, un racó on ja fa alguns anys s'enlairava Cal Podrit (Ca la Marqueta), catedral del bon paladar on l'inefable Vázquez Montalban enviava al sagaç Pepe Carvalho per llepar-se els dits amb l'insuperable pollastre amb escamarlans que s'hi servia.